

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1925, No. 11.

O. WIEDHOPF. *Der Verlauf der Gefässnerven in den Extremitäten und deren Wirkung bei der periarteriellen Sympathektomie.* — Voordracht. Bij de waarnemingen van WIEDHOPF bij mensch en dier werden geen aanknoopingspunten gevonden voor het bestaan van lange sensibele vaatzenuwen. Alle theorieën van de werking der sympathectomie, die gegrond zijn op het voorkomen van deze zenuwen (bijv. die van HAHN), zijn dus onhoudbaar.

W. LEHMANN. *Die Grenzen klinischer Auswertung von Virulenzprüfungen bei puerperalen Erkrankungen.* — LEHMANN heeft naar aanleiding van de proeven van RUGE en PHILIPP bacteriologische onderzoeken verricht, die hem in verband met zijn klinische waarnemingen doen besluiten, dat deze virulentiebepaling noch een indruk geeft over het verloop eener bestaande infectie, noch ook maar eenigszins het uitbreken eener infectie kan voorspellen.

O. HERSCHAN. *Die Behandlung der Puerperalsepsis mit kolloidalen Metallgemischen „Cuprokollargol“ und Grenzen der Leistungsfähigkeit dieser Therapie.* — HERSCHAN is niet zoo sceptisch omtrent deze behandeling als ZANGEMEISTER en meent, dat de kritische temperatuurdaling, de buitengewone objectieve en subjectieve verbetering, die men vaak op de inspuiting ziet volgen, ten gunste van het middel pleiten. Het is zaak vroegtijdig in te spuiten, liefst 20 cM³ cuprocollargol dagelijks of om den anderen dag. Deze behandeling is machteloos bij metastatisch-pyaemische vormen van puerperale sepsis; bij diffuse peritonitis en periuteriene phlegmone.

ARNETH. *Die Erkrankungen des Blutes und ihre Einteilung nach Blutzellenreaktionen; speziell die lymphatische Reaktion.* — ARNETH zet in het kort de betekenis der reacties der verschillende bloedcellen: de positieve (toxisch-plastische, regeneratoire, regeneratieve), negatieve (toxisch-aplastische, aregeneratoire, aregeneratieve) en gemengde reacties, voor de beoordeeling der bloedziekten uiteen.

E. HERRMANN. *Ueber die Verwendung des Strontiumums an Stelle von Kalzium.* — Door intraveneuse inspuiting van het strontium-ureumpraeparaat strontium kan men postoperatieve pneumoniën voorkomen en beginnende infiltraties doen verdwijnen. In tegenstelling met kalk treden hierbij geen braken, koude rilling, hittegevoel op.

E. SCHNEIDER. *Zur neuropathischen Entstehung des Lungenödems. (Zugleich ein Beitrag zur Frage des Lungenödems als Unfallfolge).* — Een geval van acut longoedeem onmiddellijk na een ongeval met den electricen stroom.

G. ASSMANN. *Zur mesenchymalen Reiztherapie der Lungentuberkulose.* — ASSMANN bericht over gunstige uitkomsten bij longtuberculose verkregen met lipatren, een samenvoeging van den mesenchymprickel yatreen en een lipoïed (runderhersenlecithine). Het kan parenteraal en per os toegediend worden. De uitvoerige theoretische verklaring leze men in het oorspronkelijke.

L. VON FRIEDRICH. *Zur Frage der Proteintherapie der Magen- und Duodenalgeschwülste.* — Voordracht. VON FRIEDRICH heeft verschillende eiwitpraeparaten intraveneus beproefd en geeft aan novoprotine de voorkeur. De onmiddellijke invloed op de subjectieve verschijnselen (pijn enz.) is voortreffelijk, de maag ledigt zich sneller enz.; de blijvende invloed is echter geringer: de zuurafscheiding wijzigde zich niet, 29 pCt. der gevallen genazen, 24 pCt. verbeterden, zonder dat van genezing kon worden gesproken, bij 20 pCt. geen verbetering, bij 25 pCt. kort na de behandeling recidief. De uitkomsten waren bij duodenumzweer beter dan bij maagzweer. VON FRIEDRICH acht deze behandeling niettegenstaande de onzekere uitkomsten van belang, omdat zij ambulantly kan worden toegepast.

J. HOHN und H. WOLF. *Die Ausflockung des D.M.-Extraktes durch luetische Sera im Vergleich zu den Resultaten der WaR.—SGR.—MTR. (Das Verhältnis der*

Lipoidbindingsreaktionen zur Komplementbindung). — De beste methoden voor de serodiagnostiek zijn volgens schrijvers de reactie van WASSERMANN met binding van het antigeen bij verschillende temperaturen volgens ZEISSLER en de reactie van MEINICKE, zooals HOHN die wijzigde. Door de eerste wordt de late lues, door de tweede de vroege lues het zekerst herkend. De grootste zekerheid heeft men, indien beide reacties overeenstemmen.

ROBINSKI. *Die chronische Ruhr*. — Sinds den oorlog wordt dikwijls een ziektebeeld waargenomen, dat volgens ROBINSKI door vergiften van den in het lichaam aanwezigen dysenteriebacil wordt veroorzaakt en door de agglutinatiereactie herkend. Door vaccinbehandeling is het te genezen. De verschijnselen maken dikwijls den indruk van nerveusen aard te zijn: gevoel van uitblijven van den pols, obstipatie, maagverschijnselen (gevoel van druk in de maag na het eten); bij vrouwen vaak amenorrhoe; zwangerschap verergert de verschijnselen of lokt deze uit.

H. NAUJOKS, *Pyelitis intra partum*. — De bevalling zelve is in staat een zwangerschapspyelitis te verergeren, meermalen zag NAUJOKS een latent geworden pyelitis gedurende den partus weer opvlammen. Hij wijst op het gevaar voor puerperale infecties, die deze pyelitis kan opleveren. Bij koorts gedurende den partus denke men steeds aan deze verwikkeling.

J. SCHAMMER. *Erfahrungen mit Dico did bei Lungentuberkulose*. — SCHAMMER beschouwt tabletten van 10 mgr. dicodidum bitartaricum als een voortreffelijk hoestmiddel bij longtuberculose; zonder bezwaar kan men 2—3 tabletten daags geven. Is de maag zeer gevoelig, dan spuie men 7.5 mgr. onderhuids in. Na toediening van 15 mgr. onderhuids ter pijnstilling nam SCHAMMER eenige malen ongewenschte bijwerkingen (braken, misselijkheid, somnolentie enz.) waar.

W. WAGNER. *Beitrag zur Frühbehandlung der Urethralgonorrhöe des Mannes mit Reargon*. — Gunstige ervaringen bij de versche acute urethritis anterior. In andere gevallen biedt dit dure middel geen voordeelen boven de gebruikelijke praeparaten.

P. HEIJMANN. *Einige Bemerkungen zu Diuresefragen*.

LEVI. *Produktive Krankensfürsorge*. — Beantwoording van LEHMANN.

H. SCHRÖDER. *Ein Erinnerungsblatt für FRIEDRICH ALBERT V. ZENKER*.

E. VOGT. *Ueber die Diagnose und Therapie des Karzinoms des Gebärmutterkörpers*. — Overzicht.

La Presse médicale. 1925, No. 19.

RIMBAUD et BOULET. *Etude du réflexe de BECHTEREW-MENDEL Réflexe tarsophalangien, sa valeur sémiologique*. — Uitvoerige bespreking van dezen reflex en zijn verhouding tot het verschijnsel van BABINSKI. Uit een reeks waarnemingen besluiten schrijvers, dat de reflex van MENDEL-BECHTEREW een verschijnsel is van organische afwijking van de pyramidenbaan en wel van haar medullair gedeelte.

L. DUPUY. *A propos de la réserve alcaline*. — Niet kort samen te vatten.

M. PETZETAKIS. *Le stovarsol dans la crise aiguë de la dysenterie amibienne, la lambliose et autres parasitoses intestinales: son action préventive probable contre l'infection amibienne*. — Stovarsol werkt ongetwijfeld amoebendoodend, door giften van 0.5—1 gram per os wordt dikwijls een acute dysenterie-aanval overwonnen, doch niet zelden treedt recidief op: het kan dus hierbij de emetinebehandeling niet vervangen. PETZETAKIS geeft het gaarne afwisselend met emetine. Daar stovarsol zonder bezwaar langen tijd achtereen kan worden toegediend, is het een voortreffelijk middel bij chronische dysenterie, waarbij het tevens als tonicum werkt. Het is in het bijzonder aangewezen, waar emetine faalt of niet verdragen wordt, ook in de kinderpractijk. Eenige waarnemingen wijzen erop, dat stovarsol tegen dysenterie ook voorbehoedend werkt. PETZETAKIS vond het ook een voortreffelijk middel tegen lambliose, trichomonas en niet-parasitaire diarrhoeën.

R. FEISSLY. *Contribution à la thérapeutique des accidents hémorragiques chez l'hémophile par la correction „in vivo” de la coagulabilité sanguine*. — De transfusie van citraatbloed van een normaal individu (10—20 cM³ kunnen reeds voldoende zijn) is in staat voor hoogstens 24 uren de stolbaarheid van het bloed van den bloeder als normaal te maken. Deze werking is gebonden aan het bloedplasma.

G. IZAR. *Sur le traitement de leishmaniose interne.* — IZAR zag 2 gevallen, bij welke tartarus stibiatus faalde, genezen na intraveneuse inspuitingen van sanguinarinesulfaat en het chloorhydraat van isoamylidrocupreine.

P. SMIT.

Paris médical. 1925, No. 4.

H. ROGER. *Les épreuves lipiodolées sous-arachnoidienne et épидurale de SICARD.* — Beschrijving van de techniek. Verscheidene schemata naar röntgenfoto's. De inspuiting van 1 cM³ lipiodol in de ruggemerkholte is van groot belang voor het herkennen van gezwellen en vergroeiingen door ontsteking van ruggemerk en ruggemergvliesen.

R. CERATI. *Le phénomène de FLINT, bruit de souffle présystolique dans l'insuffisance aortique sans sténose mitrale.* — Hij ontkent de waarnemingen van FLINT (1883), dat bij gevallen van zuivere aortainsufficiëntie een praesystolisch geruisch kan voorkomen.

A. SCHWARTZ. *L'appendicite pelvienne.* — Wanneer het wormvormig ahangsel van den blinden darm in het bekken is gelegen en ontstoken is, wordt de diagnose appendicitis dikwijls niet gemaakt. Toch is het van groot belang dit ziekbeeld te herkennen, hetgeen door rectaal onderzoek zeer vergemakkelijkt wordt.

Paris médical. 1925, No. 5.

C. LEVADITI. *Le problème étiologique de l'encéphalite épidémique dans ses rapports avec l'herpès.* — In het speeksel en in herpesblaasjes, komt een virus voor, filtrerbaar, dat meestal onschuldig is. Na slijmvlieskatarrhen kan het echter langs de zenuwen in de hersenen dringen (neurotroop worden) en deze ziek maken, met afwijkingen als bij encephalitis. Het virus van herpes en encephalitis is waarschijnlijk identiek, hetgeen bewezen wordt door entingen op het hoornvlies bij een konijn. Enting van het ééne virus geeft immuniteit tegen het andere en omgekeerd. Beide behooren tot de neurotrope ektodermoses.

R. KREFTING. *La réactivation de la réaction de WASSERMANN par l'injection provocatrice de salvarsan.* — Antwoord op een artikel van MILIAN, die meent een positief worden van de reactie van WASSERMANN meermalen gezien te hebben na inspuiten van salvarsan, hetgeen door KREFTING ontkend wordt.

RISER. *A propos de la réactivation de la réaction de WASSERMANN.* — Ook deze schrijver heeft het weer positief worden van de reactie van WASSERMANN meermalen waargenomen.

M. KLIPPEL, FRANCOIS-DAINVILLE et A. FEIL. *L'absence congénitale du cubitus, un nouveau cas.* — Aangeboren ontbreken van de ulna van den linker onderarm bij een jongen. Ontwikkeling van slechts twee vingers.

G. E. VAQUIÉ. *Péritonite localisée ou généralisée après l'appendicectomie.* — Beschrijving van een kleine technische verandering bij zijn manier van opereeren, waardoor buikvliesontsteking voorkomen kan worden.

D. PAULIAN. *Contribution à l'étude de la migraine.* — Beschrijving van vijf gevallen van migraine. Bij alle vijf vond hij, na röntgenologisch onderzoek van den schedel, beenverandering van en om de sella turcica. Aan deze skeletafwijkingen schrijft hij de pijnen toe.

Paris médical. 1925, No. 6.

CL. REGAUD. *Quelques fondements radiophysiques de la radiothérapie des néoplasmes malins.* — Uitvoerige beschouwingen over den invloed van röntgen- en radiumstralen op de weefselcellen, in het bijzonder op testikelcellen en huid-epitheelcellen. Niet verkort weer te geven.

R. PROUST et R. COLIEZ. *Des moyens d'améliorer la pénétration en profondeur des rayons X et des rayons du radium.* — Theoretische verhandeling over dieptebestraling met röntgenstralen en radium. De afstand van de stralingsbron tot de huid, de golfenlengte, de strooistraling, de grootte van het bestraalde veld, zijn alle factoren, die invloed hebben op de dieptewerking en welke in dit artikel achtereenvolgens worden besproken.

A. LACASSAGNE. *Coup d'oeil sur l'état actuel de la thérapeutique interne par les corps radioactifs.* — Kort overzicht van de toepassing van het gebruik van stralen (emanatie) van verschillende elementen (radium, thorium, polonium) bij allerlei inwendige ziekten. De goede gevolgen zijn nog zeer weinig en het aantal onbekende factoren zeer groot.

J. LAVEDAN. *Les réactions cardio-vasculaires provoquées par les rayons X.* — Beschrijving van de verschijnselen van den zoogenaamden röntgenkater na therapeutisch bestralen. Deze bestaan hoofdzakelijk uit: verlaging van den bloeddruk en in enkele gevallen asthmatische benauwdheden met myocarditische verschijnselen. In het bloed afwijkingen overeenkomende met de haemoklastische choc van WIDAL. De verklaring van deze verschijnselen is nog niet zeker vastgesteld.

Paris médical. 1925, No. 7.

H. ROGER. *Les épreuves lipiodolées sous-arachnoïdiennes et épidurales de SICARD dans le diagnostic des lésions vertébro-méningo-médullaires.* — Overzicht van de waarde voor de diagnostiek van aandoeningen van ruggemerg, ruggemervliezen en wervels door inspuiten van lipiodol in den ruggemergzak.

M. VILLARET, J. DUMONT et F. SAINT GIRONS. *Dilatation des bronches congénitale chez un adulte.* — Casuïstische mededeeling over een lijderes oud 32 jaar, met aangeboren verwijdingen van de luchtpijptakken in de rechter hovenkwab. Daarbij levercirrhose met buikwaterzucht, waarschijnlijk door syphilis. De diagnose werd pas gemaakt bij de lijkopening, waarvan uitvoerig verslag.

R. TARGOWLA. *Contribution à l'étude de l'encéphalopathie surrénale.* — De lijder vertoonde psychische afwijkingen, die deden denken aan hebefrenie en katatonie met vele hallucinaties. Daarbij verschijnselen van onvoldoende bijnierwerking, lagen bloeddruk, sterke asthenie en de witte streep van SERGENT. Na toedienen van adrenaline belangrijke verbetering en later genezing. Tusschen beide groepen van verschijnselen moet verband bestaan. De onderlinge invloeden van beide ziektebeelden op elkander worden uitvoerig besproken.

G. PSARAFTIS. *Les grands changements dans la vie des vieillards en état d'échange intellectuelle leur seraient-ils indifférents?* — Men moet oude menschen niet toestaan groote veranderingen in hun levenswijze en gewoonten aan te brengen. Zij kunnen daar niet tegen. Zij gaan in aansluiting daaraan geestelijk dikwijls snel achteruit.

Paris médical. 1925, No. 8.

B. BLOCH. *Les naevo-carcinomes.* — Histologische beschrijving van wratten en de gezwellen, welke er uit kunnen ontstaan. Uitvoerig wordt de rol van het pigment besproken (dopareactie). De kankergezwellen van de huid vertoonen eigenaardigheden, waarvan afbeeldingen naar mikroskopische praeparaten. Tenslotte een kort hoofdstuk over de wijze van behandeling. De stralenterapie is nog onvoldoende bestudeerd.

CH. JOYEUX. *Helminthes et cancer.* — Overzicht van de verschillende dierlijke parasieten (wormen), welke bij den mensch zijn aangetroffen en in sommige gevallen min of meer op kanker gelijkende gezwellen kunnen doen ontstaan. Zij behooren tot vier groepen, cestoden, trematoden, nematoden en acanthocephalen. Ook bij dieren komen zij veelvuldig voor.

M. TAVRE et COLRAT. *Adénie éosinophilique prurigène (maladie de HODGKIN) et pseudo-cancers des ganglions lymphatiques.* — Klinische en histologische beschrijving van het kwaadaardig granuloom. De oorzaak is onbekend. Er bestaat geen verband met tuberculose.

J. LAVEDAN. *L'utilisation des modifications sérologiques dans le diagnostic du cancer.* — Korte opsomming van de methodes, welke beschreven zijn, om uit bloedafwijkingen de diagnose kanker te maken. Geen werkwijze is steekhoudend gebleken. De vroegtijdige serumdiagnostiek van kanker bestaat nog niet.

The Lancet, No. 5298, 14 Maart 1925.

GEORGE R. MURRAY. *A study of twins in health and disease...*

ARTHUR SALUSBURY MAC NALTY. *Milroy lectures on epidemic diseases of the central nervous system. — Lecture II. Epidemiology of cerebrospinal fever and of acute poliomyelitis.*

CHARLES A. PANNETT. *The surgical treatment of duodenal ulcer.* — Van de patiënten met *ulcus duodeni* in „St. Mary's Hospital” gedurende 1920—1923, perforatiegevallen niet meegeteld, werd de helft geopereerd; de resultaten na gastrojuno-stomie bij 29 patiënten waren bij 18 goed, bij 3 onbekend, een stierf drie jaar later aan bloeding, 7 hielden klachten. Gedurende 1923 en 1924 werden van 29 patiënten 11 op deze wijze behandeld. Bij 18 werd duodenectomie gedaan, één stierf na de operatie, de anderen bleven tot nog toe goed.

WALTER R. CAMPBELL. *Glycosuria, the symptom.* — Schrijver vindt voor het kwalitatief onderzoek op suiker de reactie van BENEDICT de beste en eenvoudigste. Eenige punten van onderscheid tusschen echte suikerziekte en enkele andere toestanden met glucosurie.

J. VAN NIEUKERK.

Klinische Wochenschrift, 1925, No. 11.

M. HEIDENHAIN, *Ueber die Grundlagen einer synthetischen Theorie des tierischen Körpers. Beitrag VIII zur synthetischen Morphologie.* — Beschouwing.

WALTER BÖRNSTEIN. *Zur Frage der sensiblen und motorischen Störung entsprechender Bezirke von Hand und Fuss bei umschriebenem Herd im Handzentrum.* — Naar aanleiding van een waargenomen geval van granaatverwonding van de hersenen, waarbij de hand werd gevonden in het centrum voor rechter hand en gelaat en tegelijkertijd stoornissen aanwezig waren in den rechter voet, wordt gewezen op de opvatting, dat phylogenetisch een mechanisme bestaat, dat functioneel voet en hand samenvat.

RICHARD PRIESEL und RICHARD WAGNER. *Die Insulinbehandlung des toxischen Exsiccationssyndroms bei akuten Ernährungsstörungen.* — Symptomatisch kan bij de alimentaire intoxicatie der zuigelingen de gelijktijdige toediening van 10 percents druivensuiker en insuline zeer gunstig zijn.

H. STRAUSS. *Ueber Insulin-resistente Diabetiker.* — Voor de verklaring der gevallen van lijden aan suikerziekte, die niet of weinig reageeren op de toediening van insuline, wordt gewezen op voortschrijdende bloedvatverkalking of invloed van andere endocrine stoffen of zeer slechten stofwisselingsstoestand. Soms is de plaatselijke gevoeligheid voor insuline zeer groot.

RUDOLF JAFFÉ und HANS WIESBADEN. *Wann darf die Diagnose Status thymico-lymphaticus gestellt werden?* — Anatomisch is het onmogelijk de diagnose status thymico-lymphaticus te stellen, noch uit het gewicht van de thymusklier noch uit sterkere ontwikkeling van lymfatisch weefsel.

G. PFEFFER. *Ueber die klinische Verwertbarkeit der Formolgelatinierung im Blut.* — De gelatineering van serum door formaldehyde is niet specifiek voor lues, maar wordt gevonden bij alle ziekten, die gepaard gaan met verhoogde eiwitontleding.

ALEXANDER SIMON. *Ueber den diagnostischen Wert der Wirkung von Seren auf die Zellatmung.* — Serum van lijders aan kanker werkt niet anders op de celadem-haling van dierlijk weefsel als serum van gezonden.

A. KÖPPEL. *Unsere Erfahrungen mit der neuen Ausflockungsreaktion von SACHS, KLOPSTOCK und OHASHI.* — Deze reactie, die men vroeg kan aflezen en zeer economisch in het gebruik is, verdient aanbeveling.

W. ALEXANDER. *Zur Therapie der Perikarditis.* — Prioriteitskwestie.

Kurze wissenschaftliche Mitteilungen.

E. KYLIN. *Zur Frage der Adrenalinreaktion. Die Zweiphasenwirkung des Adrenalins.*

ERNST FREY. *Der Antagonismus Insulin-Atropin am Herzvagus im Blutdruckversuch.*

PAUL KARGER und HANS ULLMANN. *Kazuistischer Beitrag zur Frage der Ausbreitung der Lipoidnephrose.* — Casuïstiek.

ALEXANDER MARBERGER. *Neuere Anschauungen aus dem Gebiete des Tuberkuloseproblems.* — Voor de praktijk.

JOHANNES BREGER. *Die Bekämpfung der Infektionskrankheiten in England.* — Overzicht.

Klinische Wochenschrift. 1925, No. 12.

CARL STERNBERG. *Die Lymphogranulomatose.* — Overzicht.

OTTO WARBURG. *Ueber den Stoffwechsel der Carcinom-Zelle.* — Het evenwicht tusschen splitsingen en oxydaties in de stofwisseling der kankercel is ten gunste van de splitsingen verschoven.

F. THUNBERG. *Atmung ohne Atembewegungen.* — Het beginsel van den barospirograph van THUNBERG, waardoor het mogelijk is een proefpersoon voldoende zuurstof toe te voeren en koolzuur af te nemen, zonder dat die persoon, mechanisch gezien, behoeft te ademen, wordt besproken. Met afbeelding.

ADOLF BICKEL. *Der experimentelle Beweis für das Vorkommen „inneren Hungers“.* — Wanneer men honden voedt met voedsel, dat genoeg vet, eiwit, koolhydraten en zout bevat, maar geen vitamines, gaan deze dieren te gronde onder algemeene vermagering en verminderd zuurstofverbruik bij ongestoorde resorptie der voedselbestanddeelen. Een gedeelte van de koolstof, die anders als koolzuur wordt uitgeademd, wordt verwijderd door de nieren als desoxydabele koolstof. De oxydatie der koolhydraten in de intermediaire stofwisseling wordt dus niet tot koolzuur doorgevoerd. Schrijver noemt dezen toestand „Cellularhunger”, andere schrijvers „inwendigen honger”.

E. HELMREICH. *Die Besonderheit des kindlichen Kraftwechsels.* — De spierarbeid heeft in de geheele arbeidstofwisseling van het kind een veel geringer aandeel dan bij volwassenen.

BRUNO MENDEL, W. ENGEL und J. GOLDSCHNEIDER. *Ueber den Milchsäuregehalt des Blutes unter physiologischen und pathologischen Bedingungen. III. Der Milchsäuregehalt des Blutes nach Zufuhr von Traubenzucker. Zugleich ein Beitrag zur Lehre vom Diabetes mellitus.* — Bij normale personen verdwijnt bij suikerbelasting de suiker in korten tijd uit het bloed: deze wordt niet in zoo groote hoeveelheid in dien tijd in glycogeen omgezet, noch in zoo sterke mate verbrand, noch wordt een verhooging van het melkzuurgehalte van het bloed gevonden, maar als zodanig wordt de suiker in de weefselcellen opgehoopt. De oorzaak van suikerziekte ligt niet in een stoornis van het koolhydraat-mechanisme, maar in een verhindering van de suikerophooping in de cellen. Is de suiker door toediening van insuline eenmaal in de cel, dan gaat de omzetting er van verder normaal.

PAUL ROSENSTEIN. *Pleura-Emphyem und Rivanol.* — Ribresectie behoeft nooit te geschieden bij helder steriel pleura-exsudaat: wanneer men dus etterig exsudaat, waaruit bacteriën kunnen gekweekt worden, door vuzine of rivanol kan steriliseeren, is ook daarbij de ribresectie overbodig. Schrijver heeft op deze wijze een kleine reeks van patiënten met gunstig gevolg behandeld.

LUDWIG STERN—PIPER. *Die Senkungsgeschwindigkeit des Blutes bei chronischem Morphinismus und Eukodalismus.* — Bij een terugkeer van chronisch morfinisme kan deze reactie nut hebben bij uitsluiting van andere afwijkingen; bij eukodalisme is de waarde er van zeer onzeker.

H. SACHS und S. KLOPSTOCK. *Zur Methodik der Serodiagnostik der Syphilis mittels „Benzochol-Extrakten“.* — Opmerking bij een vroeger artikel.

JULIUS SCHUSTER. *Ueber eine spontan beim Kaninchen auftretende encephalitische Erkrankung.* — Opmerking bij een artikel van H. PETTE.

W. FREI. *Gangrän an den Hinterfüssen von Kaninchen nach Schädigung des Nervus ischiadicus.* — Opmerking bij een artikel van KRAUS.

Kurze wissenschaftliche Mitteilungen.

D. ALPERN. *Ueber die Blutdruckreaktion bei normalen und parathyreopriven Hunden.*

L. VILLA. *Die Rolle der Leber während der Insulin-Hypoglykämie.*

L. PANETH. *Ueber neue Gruppen von Desinfektionsmitteln. I. Mitteilung: Chloronal.*

JULIUS SCHUSTER. *Ueber das Entstehen von Trugbildern bei der encephalographischen Untersuchung des Gehirns.* — Casuïstiek.

HERMANN MEYER. *Der klassische Speichenbruch.* — Voor de praktijk.

FRITZ LAQUER. *Die Reaktionsform des Traubenzuckers. Ihre Bedeutung für den normalen und diabetischen Kohlenhydratstoffwechsel.* — Samenvattend overzicht. Slot volgt.

J. VAN TILBURG.

NEDERLANDSCHE LITERATUUR.

Medisch weekblad. — XXXI, 49 en 50: P. J. DE BRUÏNE PLOOS VAN AMSTEL, Adrenaline-hartinjecties. — 51: Geen oorspronkelijke stukken. — 52: *Redactie.* Het laatste nummer.

Geneeskundige Gids. — III, 10: H. KLINKERT, De klinische beteekenis van pijnlooze haematurie. — II: H. ALDERSHOFF, Opmerkingen naar aanleiding van de sterfte aan tetanus; P. J. DE BRUÏNE PLOOS VAN AMSTEL, De differentieel-diagnostische moeilijkheden bij ulcus-perforatie. — 12: G. C. BOLTEN, Twee bijzondere gevallen van vluchtig oedeem; J. KOOPMAN, Eenige losse grepen uit de praktijk der maagziekten. — 13: P. H. KRAMER, Over het symptomencomplex van BANTI.

Geneeskundige Bladen. — Vier en twintigste reeks, No. VI: L. BOLK, Statistisch onderzoek over de menarche bij de Nederlandsche bevolking. — No. VII: A. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM, Bepalingen van de grondstofwisseling in de kliniek.

Nederlandsch maandschrift voor Geneeskunde. — XIII, 2: F. D'HÉRELLE, Les ultravirus et l'immunité antivirulique. II; E. A. D. E. CARP, Over de waarde der moderne methoden van psychologisch en biologisch onderzoek bij de beoefening der klinische psychiatrie.

Archives Néerlandaises de Physiologie de l'homme et des animaux. — X, 1: H. ZWAARDEMAKER, Mouvements automatiques du canal digestif et bioradioactivité; J. TEN CATE, Contribution à la localisation fonctionnelle dans le cervelet. Le paraflocculus; H. ZWAARDEMAKER, Synapses et bioradioactivité; F. F. HAZELHOFF et HÉLÈNE WIERSMA, La sensibilité relative aux différences. (La loi de WEBER); A. ABAS, Recherches de phonétique expérimentale sur l'accentuation syllabique et phraséologie. I. La part des consonnes à l'accentuation syllabique en Néerlandais.

Bijdragen tot de Biologie uit het Physiologisch Laboratorium der Universiteit te Amsterdam. — Deel XIII (1923—1924). — L. KAISER, Bijdragen tot een experimenteel fonetisch onderzoek der Nederlandsche taal. I. De korte o; G. VAN RIJNBERK, Hoe werken onze zenuwen?; TH. WASSENAAR, De invloed op de ademhaling van druk op de borstkas. Proeven genomen bij ont-hersende katten. (L'influence d'une pression sur la cage thoracique sur la respiration. Experiences faites sur des chats décérébrés); P. C. HART, L'action des ions Na, K et Ca et du nitrate d'uranyle sur les mouvements rythmiques spontanés du sac musculocutané du lombric; J. W. KAISER, Quelques remarques sur le fonctionnement du voile du palais dans la phonation; B. C. P. JANSEN, Over het verband tusschen krop en jodium-armoede van de voeding; J. TEN CATE, Contributions à la physiologie comparée du canal stomaco-intestinal. I. Les mouvements rythmiques spontanés de l'intestin d'écrevisse; J. TEN CATE, Contributions à la physiologie comparée du canal stomaco-intestinal. II. Mouvements rythmiques spontanés de l'estomac isolé d'Helix pomatia; J. TEN CATE, Contributions à la physiologie comparée du tube digestif. III. Les mouvements rythmiques spontanés de l'oesophage isolé et du gosier de *Dytiscus marginalis*; L. KAISER, De segmentale innervatie van de huid bij de duif. (L'innervation segmentale de la peau chez le pigeon, *Columba livia* var. *domestica*); E. SLUITER en J. KOK, Enkele

gegevens betreffende het reductievermogen van bloed in vitro; J. TEN CATE, La fermeture du sphincter de l'anus chez le chat après extirpation de la partie inférieure de la moelle épinière; E. SLUITER, La décomposition du sucre dans les poumons; J. TEN CATE, La teneur du liquide de perfusion en potassium et l'action de l'excitation du vago-sympathique sur le coeur de grenouille; J. TEN CATE, Sur la question de l'action humorale du nerf vague; G. VAN RIJNBERK, De jongste bijdragen en inzichten aangaande de verrichtingen der kleine hersenen; G. VAN RIJNBERK, De jongste onderzoekingen over den bouw der kleine hersenen, vooral in verband met het localisatievraagstuk; G. VAN RIJNBERK, De jongste gegevens aangaande de plaatselijke verdeling der verrichtingen in de kleine hersenen, naar proefondervindelijke onderzoekingen; G. VAN RIJNBERK, De jongste gegevens aangaande de plaatselijke verdeling der verrichtingen in de kleine hersenen, naar bevindingen aan het ziekbed; A. ABAS, Recherches de phonétique expérimentale sur l'accentuation syllabique et phraséologie. Als bijlage G. VAN RIJNBERK, Physiologische brieven.

Onderzoekingen en Mededeelingen uit het Hygiënisch Laboratorium der Technische Hoogeschool. — VI (1924): A. G. BIEMOND JR., De (CO) toximeter; A. G. BIEMOND JR., De kata-thermometer; J. G. SLEESWIJK, Van het vaccinatiecongres; J. G. SLEESWIJK, Bezuiniging op volksgezondheid; J. G. SLEESWIJK, De volksgezondheid in de Tweede Kamer; J. G. SLEESWIJK, Lichamelijke opvoeding en cultuur; A. G. BIEMOND JR., Einige Bakteriophagenuntersuchungen; J. G. SLEESWIJK, Lichaam en geest bij kantoorarbeid; J. G. SLEESWIJK, De hygiëne van den kantoorarbeid.

Geneeskundige proefschriften verschenen in het eerste kwartaal van 1925. — R. J. PRINS, Bijdrage tot de ontwikkelingsstoornissen van het centrale zenuwstelsel (Leiden). — P. S. R. KOSTERS, Verslag van de chirurgische kliniek der rijksuniversiteit te Leiden, van den cursus 1915—1916, met de resultaten na 4 en 8 jaar (Leiden). — W. C. MEISS, De lachgasnarcose in de heelkunde (Leiden). — GO ING HOEN, Over de indroging van het hoornvlies (Leiden). — MEJ. T. E. RISPENS, Onderzoek met betrekking tot de verhouding van de typhusen paratyphus-agglutinine tot de eiwitreacties op het bloedserum (Groningen). — W. J. C. VERHAART, Klinische en anatomische onderzoekingen over de ziekte van ALZHEIMER (Utrecht). — N. VAN RHIJN, Over ruptura uteri en kolporrhexis (Amsterdam). — S. KOSTER, Twee gevallen van hypoplasia ponto-neocerebellaris (Amsterdam).

Geneeskundige boeken verschenen in het eerste kwartaal van 1925. — F. J. J. BUYTENDIJK, Over het verstaan der levensverschijnselen. Groningen, J. B. WOLTERS, f 0.75. B. M. MENSENDIECK, Functioneele lichaams oefeningen voor de vrouw en het kind. Amsterdam, H. J. PARIS, f 4.75. Onze gezondheid. Deventer, A. E. KLUWER, f 3.—, geb. f 3.75. — J. VAN BREEMEN, Sport en zenuwlijden. Haarlem, De Erven F. BOHN. — P. C. T. VAN DER HOEVEN, Cursus in kraamverpleging, 's-Gravenhage, G. NAEFF, f 1.60, geb. f 2.50. — A. H. M. J. VAN ROOY, TREUB's Leerboek der Verloskunde, 7de druk, Haarlem, De Erven F. BOHN, f 25.—, geb. f 28.— — J. KOOPMAN, Over de syphilis als oorzaak van stofwisselingsziekten. Kwartaalblad van den *Geneeskundigen Gids*, II, 1. 's-Gravenhage, G. NAEFF, f 1.—. — Herinneringsbundel uitgegeven ter gelegenheid der in gebruikneming van het Instituut voor tropische Geneeskunde te Leiden. Leiden, S. C. VAN DOESBURGH.

P. M.